

РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо спрощення судового механізму
визнання права власності на нерухомість
у разі втрати правовстановлювальних
документів для цілей отримання компенсації

*Рекомендації підготовлені експертами ГО «Поверни своє» за підтримки Проєкту Ради Європи
«Посилення судових та позасудових засобів захисту прав осіб, постраждалих від війни в Україні»*

В яких випадках для верифікації права власності потрібно звертатися до суду?

Державний реєстр прав на нерухоме майно **не містить відомостей** про право власності на житло.

Втрачений правовстановлювальний документ на житлову нерухомість, набуту до 2013 року, **неможливо відновити в позасудовому порядку.**

Відсутній доступ до архіву БТІ, яке свого часу проводило реєстрацію права власності на житло, або фізичне знищення такого архіву.

Актуальна судова практика розгляду справ у порядку статті 392 ЦК України: огляд основних тенденцій

Судові рішення за такими позовами приймаються переважно **на користь позивачів**.

Відповідачами у таких справах виступають здебільшого **міські ради** або **міські військово-цивільні адміністрації**.

Тривалість розгляду справ здебільшого становить **до 3 місяців**.

Відсутність єдності судової практики в частині застосування судами першої інстанції **спрощеного позовного провадження**.

Підтвердження існування **правовстановлювального документа** та **вичерпання позасудових способів** відновлення документа – це мінімальний обсяг обов'язкових доказів у таких справах.

Значна кількість позовів про визнання права власності **за наявності відомостей у ДРРП** може свідчити, зокрема, про недостатню поінформованість громадян про умови доступу до компенсаційної процедури.

Напрями вдосконалення судового механізму визнання права власності

ВАРТІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ

1

Сплата судового збору, попри те, що судами часто застосовується мінімальний розмір, встановлений для таких справ, залишається актуальним питанням для власників зруйнованого житла.

Рекомендується внести зміни до пункту 21 частини 1 статті 5 Закону України "Про судовий збір", поширивши дію відповідної пільги на справи за позовами про визнання права власності у зв'язку із втратою правовстановлювального документа.

ТРИВАЛІСТЬ РОЗГЛЯДУ СПРАВ

2

Усунути існуючі суперечності у застосуванні судами спрощеного позовного провадження у вказаній категорії справ можливо шляхом:

- забезпечення методичної підтримки місцевих судів з боку Верховного Суду з відповідних питань правозастосування;
- внесення змін до частини 4 статті 19 ЦПК України, розширивши перелік справ, які можуть розглядатися у порядку спрощеного позовного провадження.

Пропозиції щодо розгляду справ про визнання права власності в межах окремого провадження

СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

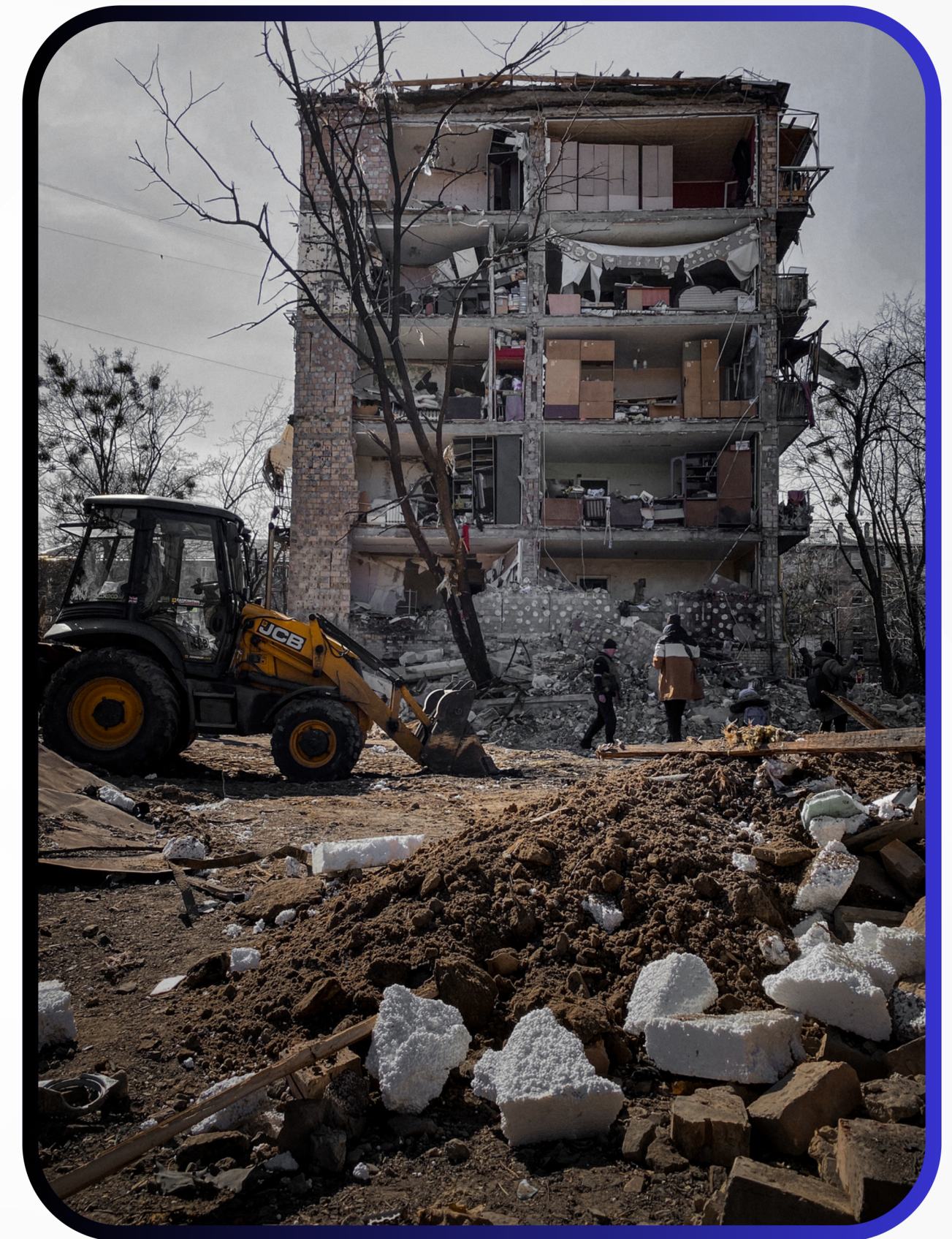
- ✓ Виключно до випадків визнання права власності на пошкоджене або знищене під час війни нерухоме майно у разі втрати власником документа, який засвідчує його право власності.

ПІДСТАВА ДЛЯ ВІДМОВИ

- ✓ Суд відмовляє в прийнятті заяви у разі відсутності відомостей про нерухоме майно у РПЗМ.

РЕАЛІЗАЦІЯ ЗМІН

- ✓ Шляхом доповнення розділу IV ЦПК України новою главою, яка регулюватиме порядок розгляду судом справ про визнання права власності на пошкоджене або знищене внаслідок військової агресії рф нерухоме майно у разі втрати власником документа, який засвідчує його право власності.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

info@getitback.in.ua